

BÁO CÁO

Thẩm tra dự thảo Nghị quyết về việc quyết định chủ trương đầu tư dự án Mở rộng tăng cường năng lực các trạm quan trắc môi trường tự động trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa và bổ sung trang thiết bị phòng thí nghiệm.

Sau khi nghiên cứu Tờ trình số 44/TTr-UBND ngày 05/5/2020 của UBND tỉnh và dự thảo Nghị quyết về việc quyết định chủ trương đầu tư dự án Mở rộng tăng cường năng lực các trạm quan trắc môi trường tự động trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa và bổ sung trang thiết bị phòng thí nghiệm; Ban Kinh tế - Ngân sách báo cáo HĐND tỉnh như sau:

I. CĂN CỨ PHÁP LÝ

Ban Kinh tế - Ngân sách thống nhất với các căn cứ pháp lý nêu tại dự thảo Nghị quyết và Tờ trình số 44/TTr-UBND ngày 05/5/2020 của UBND tỉnh về việc quyết định chủ trương đầu tư dự án Mở rộng tăng cường năng lực các trạm quan trắc môi trường tự động trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa và bổ sung trang thiết bị phòng thí nghiệm.

II. SỰ CẦN THIẾT PHẢI BAN HÀNH NGHỊ QUYẾT

- Để từng bước nâng cao chất lượng công tác quản lý và bảo vệ môi trường, tăng cường năng lực giám sát chất lượng môi trường; năm 2017, HĐND tỉnh đã phê duyệt chủ trương đầu tư dự án xây dựng Hệ thống quan trắc môi trường tự động, có định tại Khu kinh tế Nghi Sơn và một số vị trí trọng điểm của tỉnh; xây dựng trung tâm điều hành quan trắc và bổ sung trang thiết bị cho phòng thí nghiệm (giai đoạn 1); đến nay, dự án đã hoàn thành đưa vào sử dụng, bước đầu đem lại hiệu quả trong công tác điều tra, tổng hợp, phân tích và cảnh báo sớm các vấn đề ô nhiễm môi trường. Tuy nhiên, hiện nay trên địa bàn tỉnh mới được đầu tư 02 trạm quan trắc môi trường không khí tự động và 01 trạm quan trắc môi trường nước biển ven bờ, vẫn còn quá mỏng so với nhu cầu thực tiễn và phòng thí nghiệm mới dừng lại ở việc phân tích chất chuẩn, chưa thực hiện phân tích chuyên sâu các chỉ tiêu có tính chất độc hại, nguy hiểm như hóa chất bảo vệ thực vật, chất thải nguy hại.

Vì vậy, nhằm đáp ứng yêu cầu giám sát chất lượng môi trường tổng thể trên toàn tỉnh, từng bước nâng cấp, hiện đại hóa hoạt động quan trắc môi trường, việc đầu tư mở rộng hệ thống các trạm quan trắc môi trường tự động và đầu tư nâng cấp phòng thí nghiệm cho Trung tâm Quan trắc và Bảo vệ môi trường Thanh Hóa giai đoạn 2 là cần thiết.

- Khoản 7, Điều 17 của Luật Đầu tư công năm 2019 về thẩm quyền quyết định chủ trương đầu tư chương trình, dự án; quy định: “*HĐND các cấp quyết định chủ trương đầu tư chương trình, dự án nhóm B, nhóm C sử dụng vốn ngân sách địa phương, bao gồm cả vốn bổ sung có mục tiêu từ ngân sách cấp trên, các nguồn vốn hợp pháp của địa phương thuộc cấp mình quản lý, trừ dự án quy định tại khoản 4 Điều này*”.

- Dự án Mở rộng tăng cường năng lực các trạm quan trắc môi trường tự động trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa và bổ sung trang thiết bị phòng thí nghiệm có tổng mức đầu tư khoảng 28,6 tỷ đồng; nguồn vốn đầu tư là vốn ngân sách tỉnh. Theo quy định tại khoản 4, Điều 9, Luật Đầu tư công năm 2019 thì đây là dự án đầu tư công, nhóm C (có tổng mức đầu tư dưới 45 tỷ đồng).

Vì vậy, HĐND tỉnh thông qua Nghị quyết về việc quyết định chủ trương đầu tư dự án nêu trên là cần thiết và đúng quy định của pháp luật hiện hành.

III. NHẬN XÉT.

1. Sự phù hợp với các quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh và quy hoạch phát triển ngành:

Dự án được đầu tư phù hợp với chủ trương đẩy nhanh tốc độ hiện đại hóa công nghệ và thiết bị quan trắc, phân tích, truyền tin và xử lý thông tin theo hướng số hóa, tự động hóa theo Quyết định số 90/QĐ-TTg ngày 12/01/2016 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Quy hoạch mạng lưới quan trắc tài nguyên và môi trường quốc gia giai đoạn 2016 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030. Dự án đã có trong danh mục đầu tư tại Nghị quyết số 172/NQ-HĐND ngày 10/7/2019 của HĐND tỉnh về việc quyết định chủ trương đầu tư Chương trình đầu tư xây dựng Chính quyền điện tử và phát triển các dịch vụ thành phố thông minh tỉnh Thanh Hóa đến năm 2020.

2. Về mục tiêu đầu tư:

Mục tiêu đầu tư của dự án phù hợp với mục tiêu Quy hoạch mạng lưới quan trắc tài nguyên và môi trường quốc gia giai đoạn 2016-2025, tầm nhìn đến năm 2030 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 90/QĐ-TTg ngày 12/01/2016.

3. Về nội dung và quy mô đầu tư:

a) Đối với các trạm quan trắc môi trường: Năm 2017, Thường trực HĐND tỉnh đã quyết định chủ trương đầu tư dự án Xây dựng hệ thống các trạm quan trắc môi trường tự động, có định tại Khu kinh tế Nghi Sơn và một số khu vực trọng điểm của tỉnh; Trung tâm điều hành quan trắc và bổ sung trang thiết bị cho phòng thí nghiệm tại Công văn số 833/CV-HĐND Ngày 25/10/2017; trong đó, đã đầu tư 03 trạm quan trắc tự động, gồm: 02 trạm quan trắc môi trường không khí (*01 trạm tại Khu kinh tế Nghi Sơn; 01 trạm tại thị xã Bỉm Sơn*); 01 trạm quan trắc môi trường nước biển ven bờ (*tại Cảng nước sâu Vịnh Nghi Sơn*).

Kết quả đầu tư, theo báo cáo của Sở Tài nguyên và Môi trường (tại văn bản số 54/BC-STNMT ngày 15/4/2020) từ tháng 9/2019 các tín hiệu đầu tiên

của 03 trạm quan trắc môi trường tự động, cố định đã truyền về Trung tâm điều hành quan trắc, đảm bảo tính ổn định, phục vụ hiệu quả công tác quản lý, nắm bắt, đánh giá tình hình, chất lượng môi trường.

Tại Tờ trình số 44/TTr-UBND ngày 05/5/2020, UBND tỉnh đề nghị đầu tư bổ sung 01 trạm quan trắc môi trường không khí tự động (*tại Sở Tài nguyên và Môi trường*) và 02 trạm quan trắc môi trường nước mặt (*01 trạm tại khu vực Âu Thuyền sông Lèn, xã Đa Lộc, huyện Hậu Lộc; 01 trạm tại trạm bom nước sông Chu, xã Thiệu Khánh, thành phố Thanh Hóa*). Với đặc thù là tỉnh có diện tích rộng, đông dân cư, mật độ các doanh nghiệp, nhà máy lớn thì việc tiếp tục đầu tư mở rộng các trạm quan trắc môi trường không khí, nước mặt tại các vị trí khác trên địa bàn tỉnh là cần thiết và phù hợp với nhu cầu thực tiễn.

b) Đối với đầu tư mua sắm trang thiết bị bổ sung cho Phòng thí nghiệm thuộc Trung tâm Quan trắc và Bảo vệ môi trường:

- Tại Công văn số 833/CV-HĐND Ngày 25/10/2017 của Thường trực HĐND tỉnh về việc quyết định chủ trương đầu tư Xây dựng hệ thống các trạm quan trắc môi trường tự động, cố định tại Khu kinh tế Nghi Sơn và một số khu vực trọng điểm của tỉnh; trong đó, Phòng thí nghiệm thuộc Trung tâm Quan trắc và Bảo vệ môi trường đã được đầu tư 01 thiết bị đo khí thải (giá trị khoảng 1.405 triệu đồng). Tuy nhiên, tại Tờ trình số 44/TTr-UBND ngày 05/5/2020, UBND tỉnh đề nghị mua tiếp 01 thiết bị đo và phân tích khí thải + bộ khí chuẩn.

- Tại Công văn số 1438/SKHCN-TĐC ngày 13/12/2019 về việc tham gia ý kiến chủ trương đầu tư dự án đầu tư Mở rộng tăng cường năng lực các trạm quan trắc môi trường tự động trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa và bổ sung trang thiết bị phòng thí nghiệm, Sở Khoa học và Công nghệ đã có ý kiến: “*Theo báo cáo thì hiện nay Trung tâm Quan trắc và Bảo vệ môi trường đã được đầu tư 02 máy quang phổ tử ngoại khai biến UV-VIS, 02 máy đo pH hiện trường, 02 máy đo DO hiện trường nhưng vẫn đề nghị mua thêm các thiết bị này là không phù hợp*”. Tuy nhiên, Báo cáo Đề xuất chủ trương đầu tư dự án vẫn đề nghị mua 01 máy đo pH hiện trường, 01 máy đo DO hiện trường.

Ban Kinh tế - Ngân sách nhận thấy có 03 loại thiết bị ngân sách tỉnh đã đầu tư cho Trung tâm quan trắc môi trường thực hiện nhiệm vụ, đó là: 01 thiết bị đo và phân tích khí thải + bộ khí chuẩn (đầu tư năm 2019); 02 máy đo pH hiện trường và 02 máy đo DO hiện trường (đầu tư năm 2017). Theo Báo cáo Đề xuất chủ trương đầu tư của chủ đầu tư dự án (Sở Tài nguyên và Môi trường) thì hiện tại thiết bị đo và phân tích khí thải + bộ khí chuẩn vẫn hoạt động bình thường, 01 máy đo pH hiện trường và 01 máy đo DO hiện trường đã bị hỏng; tuy nhiên, việc hư hỏng có thể sửa chữa để tiếp tục sử dụng, trường hợp hư hỏng nặng không thể sửa chữa được phải có đánh giá và xác nhận của cơ quan chuyên môn làm cơ sở thanh lý tài sản nhà nước và đề nghị đầu tư thay thế. Vì vậy, để tránh lãng phí trong đầu tư ban Kinh tế - Ngân sách chưa thông nhất đầu tư 01 thiết bị đo và phân tích khí thải + bộ khí chuẩn (949 triệu đồng), 01 máy đo pH hiện trường

(41,35 triệu đồng) và 01 máy đo DO hiện trường (79,8 triệu đồng). Tổng giá trị đầu tư của 03 thiết bị nêu trên giảm cho ngân sách khoảng 1.070,15 triệu đồng.

4. Về tổng mức đầu tư dự án:

- Sau khi tính toán lại (không bao gồm 03 loại thiết bị nêu trên), chi phí thiết bị của dự án là 25.225,989 triệu đồng (giảm 1.070,15 triệu đồng).

- Tổng mức đầu tư của dự án sẽ là: **27.500** triệu đồng (không lớn hơn TMĐT dự án được dự kiến là 30 tỷ đồng tại Nghị quyết số 172/NQ-HĐND ngày 04/4/2019 của HĐND tỉnh).

(Có bảng tính chi tiết kèm theo)

5. Nguồn vốn và khả năng cân đối vốn cho dự án:

- Nguồn vốn đầu tư: UBND tỉnh đề nghị từ nguồn kinh phí tăng cường cơ sở vật chất thực hiện Đề án xây dựng chính quyền điện tử và phát triển dịch vụ tinh thông minh trong dự toán ngân sách tỉnh hàng năm là phù hợp vì đây là dự án thuộc lĩnh vực công nghệ thông tin, phục vụ hoạt động quản lý, giám sát chất lượng môi trường, phù hợp với mục tiêu chương trình xây dựng chính quyền điện tử và thuộc danh mục dự án dự kiến khởi công mới giai đoạn 2019 - 2020 theo Nghị quyết số 172/NQ-HĐND ngày 10/7/2019 của HĐND tỉnh.

- Khả năng cân đối vốn: Theo dự toán chi ngân sách địa phương năm 2020, ngân sách tỉnh bố trí 500 tỷ đồng để thực hiện Đề án xây dựng chính quyền điện tử và phát triển dịch vụ tinh thông minh, nên đảm bảo khả năng bố trí vốn cho dự án đầu tư mở rộng tăng cường năng lực các trạm quan trắc môi trường tự động trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa và bổ sung trang thiết bị phòng thí nghiệm.

6. Thời gian thực hiện dự án:

UBND tỉnh đề nghị thời gian thực hiện dự án năm 02 năm (2020 - 2021) là phù hợp với thực tế và quy định tại khoản 2, Điều 52 của Luật Đầu tư công năm 2019 (dự án nhóm C không quá 03 năm).

7. Ý kiến của các sở, ngành có liên quan:

Các sở: Kế hoạch và Đầu tư (cơ quan chủ trì thẩm định), Tài chính, Thông tin và Truyền thông, Khoa học và công nghệ đã thẩm định và thống nhất với chủ trương đầu tư dự án; trong đó, Sở Khoa học và công nghệ có ý kiến cụ thể về quy mô đầu tư các trang thiết bị phòng thí nghiệm “*Theo báo cáo thì hiện nay Trung tâm Quan trắc và Bảo vệ môi trường đã được đầu tư 02 máy quang phổ tử ngoại khai biến UV-VIS, 02 máy đo pH hiện trường, 02 máy đo DO hiện trường nhưng vẫn đề nghị mua thêm các thiết bị này là không phù hợp*”; Sở Kế hoạch và Đầu tư có ý kiến “*việc đầu tư thêm 01 hệ thống quang phổ UV-VIS tại dự án này là chưa thực sự cần thiết*”. Chủ đầu tư cũng đã tiếp thu hoàn thiện hồ sơ nhưng vẫn đề nghị đầu tư 01 máy đo pH hiện trường, 01 máy đo DO hiện trường.

IV. KIẾN NGHỊ:

1. Đối với HĐND tỉnh:

Đề nghị HĐND tỉnh quyết nghị, thông qua Nghị quyết về việc quyết định chủ trương đầu tư dự án Mở rộng tăng cường năng lực các trạm quan trắc môi trường tự động trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa và bổ sung trang thiết bị phòng thí nghiệm; trong đó, tổng mức đầu tư của dự án là 27.500 triệu đồng (chưa đầu tư 01 thiết bị đo và phân tích khí thải + bộ khí chuẩn, 01 máy đo pH hiện trường và 01 máy đo DO hiện trường).

2. Đối với UBND tỉnh:

Căn cứ Nghị quyết của HĐND tỉnh, các quy định của pháp luật hiện hành để tổ chức triển khai thực hiện các bước tiếp theo của dự án theo đúng quy định; đảm bảo hiệu quả nguồn vốn và mục tiêu đầu tư của dự án; các thiết bị được đầu tư phải đảm bảo tính hiện đại, chất lượng, hiệu quả trong công tác chuyên môn.

Ban Kinh tế - Ngân sách kính trình HĐND tỉnh xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Thủ trưởng trực HĐND tỉnh;
- UBND tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Lưu VT, KTNS.

TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH

Lại Thế Nguyên